



# หน่วยที่ 8

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

**BUSINESS  
LAW**





## หัวข้อเรื่อง (Topics)

8.1 กฎหมายประกันสังคม

8.2 กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

8.3 กฎหมายประกอบกิจการโรงงาน

8.4 กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

8.5 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์  
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560





## 8.1 กฎหมายประกันสังคม

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2558 กฎหมายประกันสังคมฉบับใหม่นี้เป็นส่วนสำคัญต่อการปฏิรูประบบประกันสังคม ตลอดจนให้มีความคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ด้านต่าง ๆ แก่ผู้ประกันตน และลูกจ้างเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและครอบคลุมการทำงานในทุกสายอาชีพ กล่าวคือได้ขยายความคุ้มครองโดยให้ใช้บังคับกับลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการทุกประเภทด้วย ปัจจุบันคุ้มครองเฉพาะลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน รวมถึงบังคับใช้ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศและไปประจำทำงานในต่างประเทศ ทั้งนี้คำนิยามของ “ลูกจ้าง” ยังครอบคลุมไปถึงลูกจ้างทั้งหมด เดิมที่ไม่รวมลูกจ้างงานบ้านซึ่งไม่มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย ทั้งได้มีการเพิ่ม “สิทธิประโยชน์” ให้แก่ผู้ประกันตนมากยิ่งขึ้น รายละเอียดโดยสังเขปมีดังนี้





## 1. กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย (อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน)

เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงานให้นายจ้าง เมื่อจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ก่อนรับบริการทางการแพทย์และเลือกโรงพยาบาลแล้ว ผู้ประกันตนจะได้รับ "บัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล" ซึ่งบัตรจะมีชื่อของผู้ประกันตนและชื่อสถานพยาบาลที่เลือกไว้แต่ไม่มีภาพถ่ายติดจึงต้องใช้ควบคู่กับบัตรประจำตัวประชาชนการเข้ารับการรักษาไม่ว่าจะเป็น "ผู้ป่วยนอก" คือ ผู้ป่วยไปพบแพทย์ฯ ตรวจรักษาจัดยาให้แล้วกลับบ้านหรือนอนรักษาเป็น "ผู้ป่วยใน" ค่ารักษาที่เกิดขึ้นทั้งหมดในโรงพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล ผู้ประกันตนไม่ต้องจ่าย สถานพยาบาลที่ผู้ประกันตนเลือกถือเป็นสถานพยาบาลหลัก ซึ่งสถานพยาบาลหลักนั้น อาจมีสถานพยาบาลเครือข่าย เช่น โรงพยาบาลเล็กๆ หรือคลินิกเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกันตน





## 2. กรณีคลอดบุตร มีเงื่อนไขดังนี้

- จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 เดือน ก่อนวันคลอดบุตร
- จ่ายค่าบริการทางการแพทย์เหมาจ่ายกรณีคลอดบุตรให้แก่ผู้ประกันตน ในอัตรา 13,000 บาทต่อการคลอดบุตรหนึ่งครั้ง สำหรับผู้ประกันตนหญิงมีสิทธิรับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรเหมาจ่ายในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ยเป็นระยะเวลา 90 วันสำหรับการใช้สิทธิบุตรคนที่ 3 จะไม่ได้รับสิทธิเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรเหมาจ่ายในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ยเป็นระยะเวลา 90 วัน
- กรณีสามีและภรรยาเป็นผู้ประกันตนทั้งคู่ให้ใช้สิทธิในการเบิกค่าคลอดบุตรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่จำกัดจำนวนบุตร/ครั้ง





### 3. กรณีทุพพลภาพ

- (1) ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ก่อนวันที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดให้เป็นผู้ทุพพลภาพ และเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย
- (2) กรณีเข้ารับบริการทางการแพทย์ ณ สถานพยาบาลเอกชน ผู้ป่วยนอกจ่ายค่าบริการทางการแพทย์เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินเดือนละ 2,000 บาท
- (3) ได้รับค่าทดแทนขาดรายได้ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างเป็นรายเดือนตลอดชีวิตค่าอวัยวะเทียม/อุปกรณ์/อุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค
- (4) กรณีผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพถึงแก่ความตาย ผู้จัดการศพ หรือสามีภริยา บิดามารดาหรือบุตรของผู้ประกันตน มีสิทธิได้รับค่าทำศพ 40,000 บาท





**4. กรณีตาย** หมายถึงกรณีที่ผู้ประกันตนถึงแก่ความตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน เมื่อจ่ายเงินสมทบมาแล้ว 1 เดือน ภายในระยะเวลา 6 เดือน ก่อนวันที่ถึงแก่ความตาย ประโยชน์ทดแทนกรณีตายได้แก่

(1) ค่าทำศพ 40,000 บาท โดยจ่ายให้แก่ผู้จัดการศพ ซึ่งได้แก่ บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุให้เป็นผู้จัดการศพและได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน หรือสามีภริยา บิดามารดา หรือบุตรของผู้ประกันตนซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน รวมถึงบุคคลอื่นซึ่งมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

(2) เงินสงเคราะห์กรณีตาย

– ถ้าก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 36 เดือนขึ้นไป แต่ไม่ถึง 120 เดือน ให้จ่ายสงเคราะห์เงินเป็นจำนวนเท่ากับค่าจ้าง 2 เดือน

– ถ้าก่อนถึงแก่ความตายผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบมาแล้วตั้งแต่ 120 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเฉลี่ย 6 เดือน





## 5. กรณีสงเคราะห์บุตร

(1) หลักเกณฑ์ที่จะทำให้ท่านมีสิทธิ คือ จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายในระยะเวลา 36 เดือน ก่อนเดือนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน สิทธิที่ท่านจะได้รับเงินสงเคราะห์บุตรเหมาจ่ายเดือนละ 600 บาทต่อบุตรหนึ่งคน

(2) สำหรับบุตรชอบด้วยกฎหมาย ยกเว้น บุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นและบุตรมีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปีบริบูรณ์ จำนวนคราวละไม่เกิน 3 คน

## 6. กรณีชราภาพ

เงื่อนไขการเกิดสิทธิกรณีบำนาญชราภาพ

- จ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน
- ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง
- มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ หรือเป็นผู้ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย







## 7. กรณีว่างงาน หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเกิดสิทธิ

- (1) จ่ายเงินสมทบมาแล้ว 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือน ก่อนการว่างงานกับนายจ้างรายสุดท้าย หรือกรณีผู้ประกันตนว่างงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัย
- (2) มีระยะเวลาการว่างงานตั้งแต่ 8 วันขึ้นไป
- (3) ผู้ประกันตนต้องขึ้นทะเบียนผู้ว่างงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ([www.empui.doc.go.th](http://www.empui.doc.go.th)) ของสำนักงานจัดหางานของรัฐภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลาออกหรือถูกเลิกจ้าง หรือสิ้นสุดสัญญาจ้างจึงจะมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานนับแต่วันที่ 8 ของการว่างงาน
- (4) ต้องรายงานตัวตามกำหนดนัดผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ([www.empui.doc.go.th](http://www.empui.doc.go.th)) ของสำนักงานจัดหางานไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง
- (5) เป็นผู้มีความสามารถในการทำงาน และพร้อมที่จะทำงานที่เหมาะสม
- (6) ต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงาน
- (7) ผู้ที่ว่างงานต้องไม่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากกรณี มีดังนี้





**กองทุนประกันสังคม** มีผู้ประกันตนทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้

1. ผู้ประกันตนภาคบังคับ (มาตรา 33) ผู้ประกันตนในกลุ่มนี้ คือ พนักงานบริษัทเอกชนทั่วไป ซึ่งมีสถานะเป็นลูกจ้างที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการที่มีพนักงานตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี และไม่เกิน 60 ปี โดยต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุน คิดเป็นสัดส่วนดังนี้ ลูกจ้าง 5% นายจ้าง 5% รัฐบาล 2.75% ของฐานเงินค่าจ้าง ขั้นต่ำตั้งแต่ 1,650 บาท แต่ไม่เกิน 15,000 บาท

2. ผู้ประกันตนภาคสมัครใจ (มาตรา 39) ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 นี้ คือ บุคคลที่เคยทำงานอยู่ในบริษัทเอกชนในมาตรา 33 มาก่อนแล้วลาออก แต่ต้องการรักษาสิทธิประกันสังคมไว้จึงสมัครเข้าใช้สิทธิประกันสังคมในมาตรา 39 แทน การสมัครประกันสังคม

3. ผู้ประกันตนภาคสมัครใจ (มาตรา 40) ผู้ประกันตนในมาตรา 40 นี้ คือ บุคคลที่ไม่ได้เป็นลูกจ้างในบริษัทเอกชนตามมาตรา 33 และไม่เคยสมัครเป็นผู้ประกันตนในมาตรา 39 ผู้ที่จะสมัครประกันสังคมในมาตรา 40 ได้นั้น ต้องเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ หรือแรงงานนอกระบบ มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี ผู้สมัครสามารถเลือกสิทธิประโยชน์ได้





## ขอบเขตการบังใช้

พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 มาตรา 4 พระราชบัญญัติ  
นี้ไม่ใช้บังคับแก่

1. ข้าราชการและลูกจ้างประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น
2. นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษา ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน สถานพยาบาลวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยนั้น
3. ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
4. กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ให้ยกเลิกความใน บทนิยามคำว่า“ลูกจ้าง” ในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ลูกจ้าง”หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง”





## ส่งเงินสมทบ เข้ากองทุนประกันสังคมแล้วได้อะไร ?





รูปที่ 8.1 วิธีการส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคม





## 8.2 กฎหมายคุ้มครองแรงงาน

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มีดังนี้

### 8.2.1 เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการทำงาน

นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่ 10 คน ขึ้นไปต้องจัดให้มีเอกสารดังต่อไปนี้

1. ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับวันทำงาน เวลาทำงานปกติและเวลาพัก วันหยุดและหลักเกณฑ์การหยุด หลักเกณฑ์การทำงานล่วงเวลา และการทำงานในวันหยุด วันและสถานที่จ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา

2. ทะเบียนลูกจ้าง ต้องมีรายการเกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อสกุล เพศ สัญชาติ วันเดือนปีเกิดหรืออายุ ที่อยู่ปัจจุบัน วันที่เริ่มจ้าง ตำแหน่งงานในหน้าที่ อัตราค่าจ้างและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่นายจ้างตกลงจ่ายให้แก่ลูกจ้าง วันสิ้นสุดของการจ้าง

3. เอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานวันหยุดและค่าล่วงเวลาวันหยุดต้องมีรายการเกี่ยวกับวันและเวลาทำงาน ผลงานที่ทำได้สำหรับลูกจ้าง ตามผลงาน อัตราและจำนวนค่าจ้างค่าล่วงเวลา ค่าทำงานวันหยุดและค่าล่วงเวลาวันหยุด





## 8.2.2 วันและเวลาทำงาน

1. วันทำงาน งานทั่วไปไม่เกิน 6 วันต่อสัปดาห์
2. เวลาทำงานปกติ
  - (1) งานทั่วไปไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวันรวมแล้วไม่เกิน 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
  - (2) งานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้าง ไม่เกิน 7 ชั่วโมง/วันและไม่เกิน 42 ชั่วโมง/สัปดาห์
  - (3) งานในกิจการปิโตรเลียม ไม่เกิน 12 ชั่วโมงต่อวัน
  - (4) นายจ้างและลูกจ้างอาจตกลงกำหนดเวลาทำงานติดต่อกัน
3. เวลาพัก
  - (1) ไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน หลังจากทำงานมาแล้วไม่เกิน 5 ชั่วโมง
  - (2) อาจตกลงกันพักเป็นช่วง ๆ ก็ได้แต่รวมแล้วต้องไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง
  - (3) งานในร้านขายอาหารหรือร้านขายเครื่องดื่ม พักเกิน 2 ชั่วโมง
  - (4) งานขนส่งทางบกนอกจากจัดเวลาพักอย่างน้อย 1 ชั่วโมง





### 8.2.3 วันหยุด วันหยุดมี 3 ประเภท ดังนี้

#### 1. วันหยุดประจำสัปดาห์

- (1) ไม่น้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์
- (2) มีระยะห่างกันไม่เกิน 6 วัน
- (3) สำหรับงานโรงแรม งานขนส่ง งานในป่า งานในที่ทุรกันดาร

#### 2. วันหยุดตามประเพณี

- (1) ไม่น้อยกว่า 13 วันต่อปี รวมทั้งวันแรงงานแห่งชาติ
- (2) ถ้าวันหยุดตามประเพณีตรงกับวันหยุดประจำสัปดาห์ให้หยุด

ชดเชยในวันทำงาน

#### 3. วันหยุดพักผ่อนประจำปี

- (1) ไม่น้อยกว่า 6 วันทำงานต่อปี สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกัน
- (2) อาจตกลงล่วงหน้าเพื่อสะสมและเลื่อนวันหยุดพักผ่อนประจำปีไป

รวมหยุดในปีต่อไป







## 8.2.4 วันลา

### 1. วันลาป่วย

- (1) ลูกจ้างลาป่วยได้เท่าที่ป่วยจริง
- (2) การลาป่วยตั้งแต่ 3 วันทำงานขึ้นไป นายจ้างอาจให้ลูกจ้างแสดงเอกสารใบรับรองของแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งหรือของสถานพยาบาลของทางราชการ
- (3) วันลาที่ไม่ถือเป็นวันลาป่วย คือ วันที่ลูกจ้างไม่อาจทำงานได้เนื่องจากประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ซึ่งเกิดจากการทำงานและวันลาเพื่อคลอดบุตร

### 2. วันลากิจ

- (1) ลูกจ้างลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็น
- (2) ลูกจ้างมีสิทธิลาได้ตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน

3. วันลาทำหมัน ลูกจ้างลาเพื่อทำหมันและเนื่องจากการทำหมันได้ ตามระยะเวลาที่แพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งกำหนดและออกใบรับรอง

4. วันลารับราชการทหาร ลูกจ้างสามารถลาเพื่อรับราชการทหาร

5. วันลาคลอดบุตร

6. วันลาฝึกอบรม





## 8.2.5 การทำงานล่วงเวลาและการทำงานในวันหยุด

1. ให้ลูกจ้างทำได้โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อนเป็นคราว ๆ ไป
2. ให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาและทำงานในวันหยุดได้เท่าที่จำเป็น ถ้าลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไปถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน
3. ให้ทำงานในวันหยุด สำหรับกิจการโรงแรม สถานมหรสพ งานขนส่ง ร้านขายอาหารร้านขายเครื่องดื่ม สโมสรสมาคมและสถานพยาบาลได้ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อน
4. ชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา การทำงานในวันหยุดและการทำงานล่วงเวลา ในวันหยุดรวมแล้วต้องไม่เกิน 36 ชั่วโมงต่อสัปดาห์





## 8.2.6 ค่าตอบแทนในการทำงาน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. ค่าจ้าง หมายถึง เงินที่นายจ้างต้องจ่ายให้แก่ลูกจ้างเพื่อตอบแทนการทำงาน ไม่น้อยกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ

(1) ค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์

(2) ค่าจ้างในวันหยุดตามประเพณีและวันหยุดพักผ่อนประจำปี

(3) ค่าจ้างในวันลา นายจ้างมีหน้าที่จ่ายค่าจ้างในวันลาให้แก่ลูกจ้าง

2. ค่าล่วงเวลา หมายถึง เงินที่นายจ้างต้องจ่ายเพื่อตอบแทนการทำงานนอกเวลา ทำงานปกติ

(1) ค่าล่วงเวลาในวันทำงาน จ่ายในอัตราไม่น้อยกว่า 1.5 เท่าของอัตรา

(2) ค่าล่วงเวลาในวันหยุด จ่ายในอัตราไม่น้อยกว่า 3 เท่าของอัตรา

3. ค่าทำงานในวันหยุด หมายถึง เงินที่ตอบแทนลูกจ้างในการทำงานในวันหยุด ตามชั่วโมงหรือผลงานที่ทำงานได้

(1) วันหยุดประจำสัปดาห์ ลูกจ้างรายเดือนจ่ายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1 เท่า

(2) วันหยุดตามประเพณีและวันหยุดพักผ่อนประจำปี





## 8.2.7 หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนในการทำงาน

1. จ่ายค่าตอบแทนในการทำงานแก่ลูกจ้างชายและหญิงเท่าเทียมกันในงานที่มีลักษณะคุณภาพอย่างเดียวกันและปริมาณเท่ากัน
2. จ่ายเป็นเงินตราไทย ณ สถานที่ทำงานของลูกจ้าง
3. กรณีจ่ายเป็นตัวเงินหรือเงินตราต่างประเทศหรือจ่าย ณ สถานที่อื่นหรือด้วยวิธีอื่นต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อลูกจ้าง
4. จ่ายไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง
5. กรณีเลิกจ้างให้จ่ายภายใน 3 วันนับแต่วันเลิกจ้าง





## 8.2.8 การหักค่าตอบแทนในการทำงาน

นายจ้างจะสามารถทำการหักค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุดไม่ได้ยกเว้น

1. ชำระภาษีเงินได้ตามจำนวนที่ลูกจ้างต้องจ่ายหรือชำระเงินอื่นตามกฎหมายบัญญัติ
2. ชำระค่าบำรุงสหภาพแรงงานตามข้อบังคับของสหภาพแรงงาน
3. ชำระหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์หรือหนี้ที่เป็นไปเพื่อสวัสดิการที่เป็นประโยชน์ แก่ลูกจ้างฝ่ายเดียว โดยได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากลูกจ้าง
4. เป็นเงินประกันหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่นายจ้าง ซึ่งลูกจ้างได้กระทำโดย จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยได้รับความยินยอมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อลูกจ้าง
5. เป็นเงินสะสมตามข้อตกลงเกี่ยวกับกองทุนเงินสะสม





### 8.2.9 เงินประกัน

เงินประกัน หมายถึง เงินที่เรียกเก็บจากลูกจ้างเพื่อประกันการทำงาน หรือประกันความเสียหายในการทำงาน

1. เก็บได้เฉพาะลูกจ้างที่ทำงานรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สิน
2. ห้ามเรียกเก็บเงินประกันเกิน 60 เท่าของค่าจ้างรายวันในวันที่รับเงิน
3. นายจ้างต้องเก็บรักษาโดยฝากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงิน
4. ให้คืนเงินประกันภายใน 7 วัน นับแต่เลิกจ้างหรือวันที่ลูกจ้างลาออก

หรือสัญญาประกันสิ้นอายุ

### 8.2.10 การพักงาน

1. พักงานเพื่อสอบสวนความผิด
2. ในข้อบังคับการทำงานหรือข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างได้กำหนด
3. ต้องมีคำสั่งพักงานเป็นหนังสือระบุความผิดและกำหนดระยะเวลาพัก
4. ให้จ่ายค่าจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้าง
5. หากผลการสอบสวนเสร็จสิ้น ปรากฏว่าลูกจ้างไม่มีความผิดให้จ่าย

ค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานนับแต่วันที่พักงาน





### 8.2.11 การหยุดกิจการชั่วคราว

กรณีนายจ้างจำเป็นต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวโดยมิใช่เหตุสุดวิสัยนายจ้างต้องดำเนินการ

1. แจ้งให้ลูกจ้างและพนักงานตรวจแรงงานทราบล่วงหน้า ก่อนวันเริ่มหยุดกิจการ
2. ต้องจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่า 50% ของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนหยุดกิจการตลอดระยะเวลาที่นายจ้างไม่ให้ทำงาน

### 8.2.12 การเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าชดเชยพิเศษ

1. การเลิกจ้าง หมายถึง
  - (1) การที่นายจ้างไม่ให้ลูกจ้างทำงานต่อไปและไม่จ่ายค่าจ้างให้ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือเหตุอื่นใด
  - (2) การที่ลูกจ้างไม่ได้ทำงานและไม่ได้รับค่าจ้าง ด้วยเหตุที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไป
  - (3) การบอกเลิกสัญญาจ้าง





2. ค่าชดเชย หมายถึง เงินที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้าง เมื่อมีการเลิกจ้างลูกจ้าง โดยที่ลูกจ้างมิได้กระทำความผิด

3. อัตราค่าชดเชยให้คำนวณจากค่าจ้างอัตราสุดท้ายของอายุงานดังนี้

- (1) ทำงานครบ 120 วัน แต่ไม่ครบ 1 ปี จ่ายอย่างน้อย 30 วัน
- (2) ทำงานครบ 1 ปี แต่ไม่ครบ 3 ปี จ่ายอย่างน้อย 90 วัน
- (3) ทำงานครบ 3 ปี แต่ไม่ครบ 6 ปี จ่ายอย่างน้อย 180 วัน
- (4) ทำงานครบ 6 ปี แต่ไม่ครบ 10 ปี จ่ายอย่างน้อย 240 วัน
- (5) ทำงานครบ 10 ปีขึ้นไป จ่ายอย่างน้อย 300 วัน







### 8.2.13 ลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชย

1. ลาออกจากงานเอง
2. ลูกจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างแน่นอนและเลิกจ้างตามกำหนดเวลานั้นซึ่งนายจ้างได้ทำสัญญาเป็นหนังสือกับลูกจ้างต้องเป็นการจ้างงานในโครงการเฉพาะงาน
3. กรณีที่นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างในกรณีหนึ่งกรณีใดดังต่อไปนี้
  - (1) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง
  - (2) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย
  - (3) ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหาย
  - (4) ฝ่าฝืนข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน หรือระเบียบ
  - (5) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 3 วันทำงานติดต่อกัน ไม่ว่าจะมียวันหยุดคั่นหรือไม่ ก็ตามโดยไม่มีเหตุอันสมควร
  - (6) ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก





## 8.2.14 ค่าชดเชยพิเศษ

1. กรณีที่นายจ้างย้ายสถานประกอบการ และมีผลกระทบต่อการทำงานหรือชีวิตตามปกติของลูกจ้างหรือครอบครัว นายจ้างต้องแจ้งให้ลูกจ้างทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน

2. กรณีนายจ้างจะเลิกจ้างลูกจ้าง เพราะมีการปรับปรุงหน่วยงาน กระบวนการผลิตการจำหน่าย หรือการบริการ เนื่องจากการนำเครื่องจักรมาใช้ หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีอันเป็นเหตุให้ต้องลดจำนวนลูกจ้าง นายจ้างต้องแจ้งวันที่จะเลิกจ้าง

กรณีลูกจ้างทำงานติดต่อกันเกิน 6 ปีขึ้นไป ต้องจ่ายค่าชดเชยพิเศษเพิ่มขึ้น จากค่าชดเชยปกติอีกไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 15 วันต่อการทำงานครบ 1 ปี หรือน้อยกว่าค่าจ้างของการทำงาน 15 วันสุดท้ายต่อการทำงานครบ 1 ปี สำหรับลูกจ้างตามผลงาน ทั้งนี้ค่าชดเชยพิเศษดังกล่าวรวมกันแล้วจะไม่เกินค่าจ้างอัตราสุดท้าย 360 วัน หรือน้อยกว่าค่าจ้างของการทำงาน 360 วันสุดท้ายสำหรับลูกจ้างตามผลงาน





## 8.2.15 การคุ้มครองแรงงานเด็ก

1. ห้ามนายจ้าง จ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นลูกจ้างโดยเด็ดขาด
2. ห้ามนายจ้างให้ลูกจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในบางประเภทหรือบางสถานที่ เช่น งานหลอม เป่า หล่อ ริดโลหะ งานปั๊มโลหะ
3. ห้ามจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างเด็กให้แก่บุคคลอื่น
4. ลูกจ้างเด็กมีสิทธิลาเพื่อเข้าประชุม สัมมนา ซึ่งได้จัดโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่อธิบดีเห็นชอบ โดยได้รับค่าจ้างปีหนึ่งไม่เกิน 30 วัน



รูปที่ 8.2 การคุ้มครองแรงงานเด็ก “ห้าม” ใช้แรงงานเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยเด็ดขาด





## 8.2.16 การคุ้มครองแรงงานหญิง

### 1. ห้ามให้ลูกจ้างหญิงทำงาน

- (1) งานเหมืองแร่หรืองานก่อสร้างที่ต้องทำใต้ดิน ใต้น้ำ ในอุโมงค์
- (2) งานที่ทำบนนั่งร้านสูงกว่าพื้นดินเกินกว่า 10 เมตรขึ้นไป
- (3) งานผลิตหรือขนส่งวัตถุระเบิดหรือวัตถุไวไฟ

### 2. ห้ามให้ลูกจ้างหญิงมีครรภ์ทำงาน

- (1) ระหว่างเวลา 22.00 น.–06.00 น.
- (2) ทำงานล่วงเวลา ทำงานวันหยุด ยกเว้นงานตำแหน่งผู้บริหาร
- (3) ทำงานกับเครื่องจักร เครื่องยนต์ที่มีความสั่นสะเทือน





## 8.3 กฎหมายประกอบกิจการโรงงาน

### 8.3.1 เหตุผลและวัตถุประสงค์

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 ได้กำหนดให้โรงงานทุกลักษณะต้องขออนุญาตแต่ตามความเป็นจริงแล้วโรงงานต่าง ๆ มีลักษณะแตกต่างกัน โรงงานบางประเภทไม่จำเป็นต้องควบคุมดูแลการตั้งโรงงานเพียงแต่ดูแลการดำเนินงานเท่านั้น คงมีแต่โรงงานประเภทที่อาจเกิดอันตรายจากการประกอบกิจการเท่านั้นที่ต้องมีควบคุมการจัดตั้งอย่างเคร่งครัดและควรปรับปรุงวิธีการอนุญาตให้เหมาะสมขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ขึ้นมา





### 8.3.2 โรงงาน หมายถึง

1. อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ
2. ที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ 5 แรงม้าขึ้นไปหรือใช้คนงานตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป โดยจะใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม
3. สำหรับ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียงเก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ
4. ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

### 8.3.3 ตั้งโรงงาน หมายถึง

1. การก่อสร้างอาคารเพื่อติดตั้งเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงาน
2. นำเครื่องจักรสำหรับประกอบกิจการโรงงานมาติดตั้งในอาคาร สถานที่หรือยานพาหนะที่จะประกอบกิจการ





### 8.3.4 ประเภทของโรงงาน

1. โรงงานประเภทที่ 1 ได้แก่ โรงงานชนิดและขนาดที่สามารถประกอบกิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์
2. โรงงานประเภทที่ 2 ได้แก่ โรงงานชนิดและขนาดที่เมื่อจะประกอบกิจการโรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน
3. โรงงานประเภทที่ 3 ได้แก่ โรงงานชนิดและขนาดที่การตั้งโรงงานจะต้องได้รับใบอนุญาตก่อน

8.3.5 พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 มิให้ใช้บังคับแก่โรงงานของทางราชการที่ดำเนินการโดยทางราชการ เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงและความปลอดภัย

8.3.6 ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (โรงงานจำพวกที่ 3) มีอายุการใช้ 5 ปีปฏิทินนับแต่ปีที่เริ่มประกอบกิจการโรงงาน (มาตรา 14) การขอต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตภายในกำหนด 60 วัน





### 8.3.7 การขยายโรงงาน ได้แก่

1. เพิ่มจำนวน เปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ทำให้มีกำลังรวมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป กรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินกว่าร้อยละ
2. การเพิ่ม หรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงาน ทำให้ฐานรากเดิมของอาคารโรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

### 8.3.8 การโอนและการขอรับโอนใบอนุญาต

1. ผู้รับใบอนุญาตโอนการประกอบกิจการโรงงาน ให้เช่าหรือให้เช่าชื่อ หรือขายโรงงานให้ถือว่าผู้นั้นเลิกประกอบกิจการโรงงานตั้งแต่วันที่ดำเนินการดังกล่าว
2. กรณีผู้รับใบอนุญาตตาย ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อรับโอนใบอนุญาตภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย







### 8.3.9 มาตรการการกำจัดการดูแลโรงงาน

1. พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงานฯ
2. ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมด

**8.3.10 หากราชการเข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษ** หรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงานโดยขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้

**8.3.11 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 2** โรงงานจำพวกที่ 3 ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีทุกปีจนกว่าจะเลิกประกอบกิจการโรงงาน ถ้ามิได้ชำระค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด

**8.3.12 ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535** ในเขตกรุงเทพมหานคร และในส่วนภูมิภาคตามความเหมาะสม

**8.3.13 กรณีมีการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535** ให้ถือว่าบุคคลผู้อาศัยอยู่ใกล้ชิดหรือติดกับโรงงานที่มีกรกระทำผิด





**8.3.14 เขตประกอบการอุตสาหกรรม** คือ ห้องที่ใดห้องหนึ่งซึ่งรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม

**8.3.15 กรณีที่จะมีการตรวจสอบโรงงาน หรือเครื่องจักร** เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ อาจกำหนดให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

**8.3.16 การดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535** หากผู้ต้องหารับสารภาพตามข้อกล่าวหาและยินยอมให้คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีทำการเปรียบเทียบปรับถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมาย

**8.3.17 โรงงานจำพวกที่ 3** ในเขตนิคมอุตสาหกรรมหรือในเขตประกอบการอุตสาหกรรมได้รับยกเว้นเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตและโรงงานจำพวกที่ 2 ได้รับการยกเว้นเกี่ยวกับการแจ้งประกอบกิจการโรงงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

**8.3.18 เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมความมั่นคง** ความปลอดภัยของประเทศหรือของสาธารณชน รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดจำนวนของโรงงานที่จะให้ตั้งหรือขยายหรือที่จะไม่ให้ตั้งหรือขยายในท้องที่หนึ่งหรือจะกำหนด





รูปที่ 8.3 โรงงาน





## 8.4 กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

### 8.4.1 สารระสำ คัญของพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

สิทธิบัตร คือ หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ กระบวนการ กรรมวิธีในการผลิต หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ เกี่ยวกับรูปร่างของ ผลิตภัณฑ์ หรือองค์ประกอบ ลวดลาย หรือสีของผลิตภัณฑ์อันมีลักษณะพิเศษ สำหรับ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นแบบ สำหรับผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมรวมทั้งหัตถกรรม การประดิษฐ์ที่ ขอรับสิทธิบัตรต้องมีลักษณะเป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่หรือมีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้นและ เป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม

ผู้ทรงสิทธิบัตรมีสิทธิในการผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย หรือการ นำเข้าผลิตภัณฑ์กรณีสิทธิบัตรกรรมวิธี มีสิทธิในการผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอ ขาย นำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แบบ





รูปที่ 8.4 ตัวอย่างสิทธิบัตรการประดิษฐ์





#### 8.4.2 สารสำคัญของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายคุ้มครองงานของผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะทำซ้ำหรือดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนา หรือให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

ผู้สร้างสรรค์งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิที่จะห้ามไม่ให้บุคคลอื่นใดทำซ้ำลอกเลียนหรือดัดแปลง บิดเบือน เผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือทำโดยประการอื่นใด แก่งานนั้นจนเกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของผู้สร้างสรรค์ เมื่อผู้สร้างสรรค์ตาย ทายาทผู้สร้างสรรค์มีสิทธิฟ้องร้องบังคับตามสิทธิดังกล่าวได้ตลอดอายุแห่งการคุ้มครองลิขสิทธิ์

การกล่าวหรืออ้างอิงงานบางตอนจากงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้โดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานนั้น ไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ถ้าไม่ได้แสวงหากำไร





กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองงานสร้างสรรค์ 9 ประเภทตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่

1. งานวรรณกรรม (หนังสือ จุลสาร สิ่งพิมพ์ คำปราศรัย โปรแกรมคอมพิวเตอร์)
2. งานนาฏกรรม (ท่ารำ ท่าเต้น ฯลฯ)
3. งานศิลปกรรม (จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ศิลปะประยุกต์)
4. งานดนตรีกรรม (ทำนอง ทำนองและเนื้อร้อง ฯลฯ)
5. งานสิ่งบันทึกเสียง (ซีดี)
6. งานโสตทัศนวัสดุ (วีซีดี ดีวีดี ที่มีภาพหรือมีทั้งภาพและเสียง)
7. งานภาพยนตร์
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ





### 8.4.3 สารสำคัญของพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2543

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 เป็นการคุ้มครองเครื่องหมาย 4 ประเภท ได้แก่ เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ เครื่องหมายรับรอง เครื่องหมายร่วม

เครื่องหมายการค้า ได้แก่ ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประดิษฐ์ ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่าง หรือรูปทรงของวัตถุ หรือสิ่งเหล่านี้โดยอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันเพียงพอที่จะรับรองคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการตามที่ระบุ ซึ่งจะต้องระบุถึงแหล่งกำเนิดส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพหรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้าหรือบริการที่จะรับรอง ตลอดจน

เจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้า ที่จดทะเบียนไว้และในกรณีที่ผู้อื่นละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วนั้นมีสิทธิจะฟ้องร้องและเรียกค่าเสียหายได้ อาจฟ้องร้องให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้านั้นได้ เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนแล้วมีอายุความคุ้มครอง 10 ปี เมื่อครบกำหนดสามารถที่จะต่ออายุได้เป็นคราว ๆ คราวละ 10 ปี







รูปที่ 8.5 ตัวอย่างเครื่องหมายการค้า





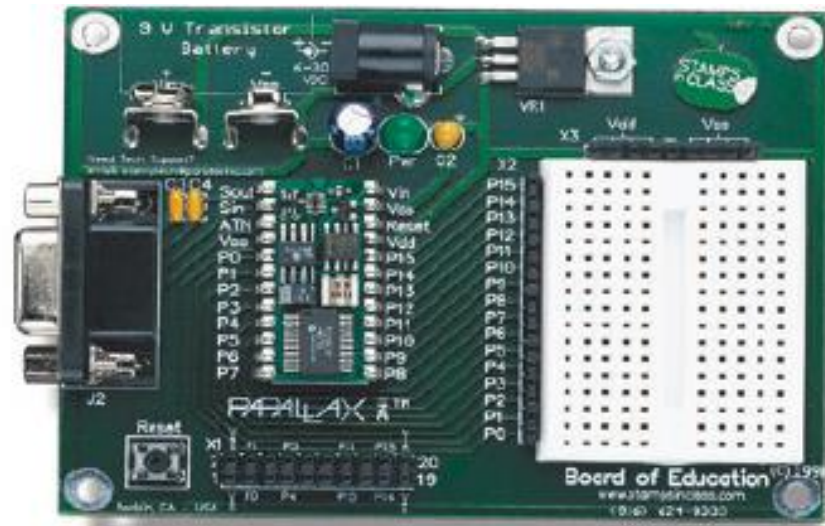
#### 8.4.4 สารสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม

พ.ศ. 2543

วงจรรวม หมายถึง ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหรือผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปทำหน้าที่ทางอิเล็กทรอนิกส์อันประกอบด้วยชิ้นส่วนที่สามารถกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติการทางอิเล็กทรอนิกส์รวมอยู่ด้วยและส่วนเชื่อมต่อที่เชื่อมชิ้นส่วนเหล่านั้นทั้งหมดหรือบางชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน ซึ่งมีการได้จัดวางเป็นชั้นในลักษณะที่ผสมกันอยู่บนหรือในวัตถุกึ่งตัวนำชิ้นเดียวกัน

แบบผังภูมิ หมายถึง แบบแผนผังหรือภาพที่ทำขึ้นไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบหรือวิธีใดเพื่อให้เห็นถึงการจัดวางให้เป็นวงจรรวมผู้มีสิทธิในแบบผังภูมิ มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำซ้ำ นำเข้าหรือจำหน่ายเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ในแบบผังภูมิที่ได้รับความคุ้มครองหรือวงจรรวม ที่มีแบบผังภูมิที่ได้รับความคุ้มครองประกอบอยู่





รูปที่ 8.6 ภาพตัวอย่างวงจรรวม “วงจรรวมคอมพิวเตอร์”





## 8.5 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ คือ กฎหมายควบคุมการกระทำผิดที่ถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายและเป็นการกระทำผ่านหรือโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ ๖ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน รวมถึงระบบต่าง ๆ ในการกระทำผิด ซึ่งมีวัตถุประสงค์มุ่งต่อระบบคอมพิวเตอร์ข้อมูลของคอมพิวเตอร์หรือบุคคล ปัจจุบันประเทศไทยมีพระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้





## การกระทำที่เป็นความผิด

1. เกี่ยวกับการเข้าถึงระบบหรือข้อมูลของผู้อื่นอย่างไม่ถูกต้อง

- (1) เข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น โดยเจ้าของไม่อนุญาต  
โทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- (2) ล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่น แล้วนำไปเปิดเผยโทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท ทั้งจำทั้งปรับ
- (3) เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่มีการป้องกัน โดยเจ้าของไม่อนุญาต  
โทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- (4) ดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่ไม่ได้ให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์โทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ





2. ทำให้ข้อมูลของผู้อื่นเสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมข้อมูลของผู้อื่นอย่างไม่ถูกต้องโทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. การระงับ ชะลอ ขัดขวาง หรือรบกวนไม่ให้ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นทำงานตามปกติโทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ส่งข้อมูลหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของข้อมูลให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนหรือรำคาญแก่ผู้อื่น โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับตอบรับหรือปฏิเสธโทษที่ได้รับ คือ ปรับไม่เกิน 200,000 บาท

5. การเข้าถึงระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ การล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์การดักจับข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือการส่งข้อมูลเท็จที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือระบบโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เช่น ระบบประปา ระบบไฟฟ้า โทษที่ได้รับ คือ จำคุกตั้งแต่ 1-7 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,00 บาท-140,000 บาท





6. จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิดโทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

7. กระทำความผิดต่อไปนี้ ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) นำข้อมูลที่ไม่เป็นจริง หลอกหลวง มีการบิดเบือนบางส่วนหรือทั้งหมดเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต

(2) นำข้อมูลเท็จที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจ และระบบโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ

(3) นำข้อมูลความผิดที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

(4) นำข้อมูลที่มีลักษณะลามกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลในข้อ (1), (2), (3) และ (4)





8. ให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในข้อ 7 โทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

9. สร้าง ตัดต่อ เต็ม หรือดัดแปลงภาพของผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นโทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท

10. สร้าง ตัดต่อ เต็ม หรือดัดแปลงภาพของผู้เสียชีวิต ทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือของผู้เสียชีวิตได้รับความอับอาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือเกลียดชังโทษที่ได้รับ คือ จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท

